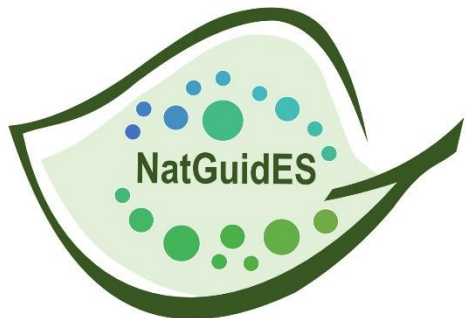

Predstavitev koncepta ekosistemskih storitev

1. delavnica projekta NatGuidES

SUZANA VURUNIĆ, ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

Zoom, 8. marec 2022

SOES – Skupina za obravnavo ES v Sloveniji

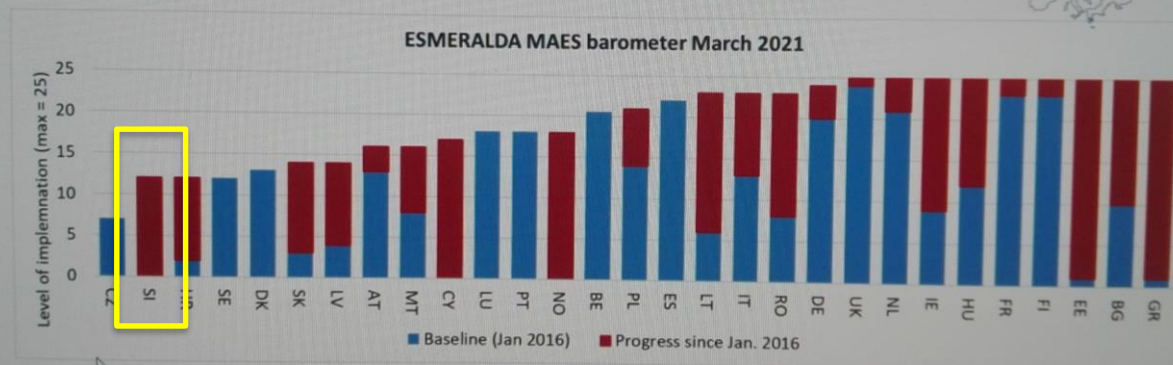

The Need for Common Understanding

MAES implementation

★ ESMERALDA EU MAES barometer

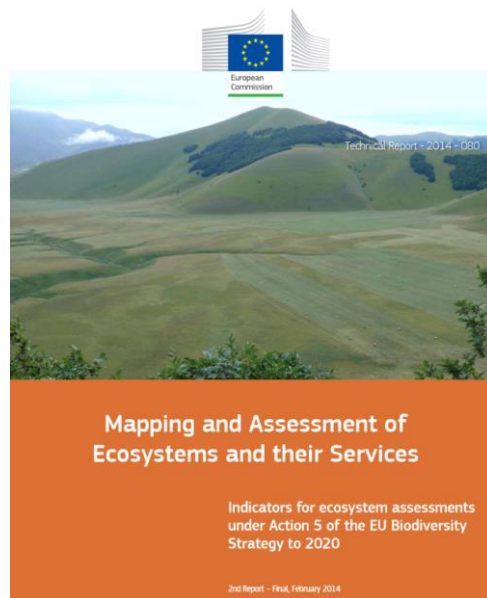
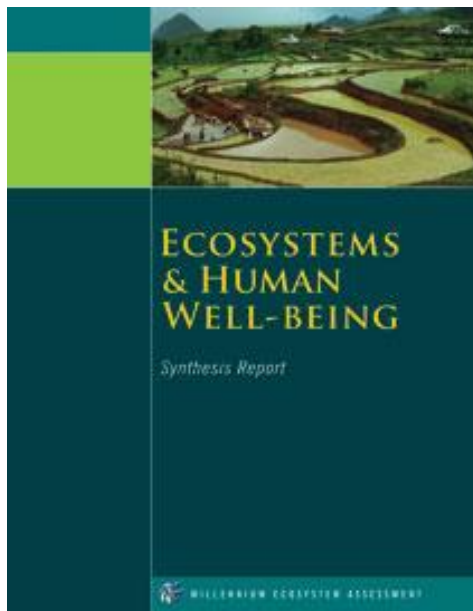
★ updated regularly together with MAES WG meetings 2x per year

★ Member state representatives send respective information to be considered in the barometer updates

KONCEPT EKOSISTEMSKIH STORITEV

EKOSISTEMSKESKE STORITVE so koristi, ki jih ljudje pridobijo iz ekosistemov.

So neposredne in posredne storitve ekosistemov, ki prispevajo k človeški blaginji (vplivajo na varnost, osnovne življenjske potrebščine, zdravje, dobre socialne odnose in svobodo izbire ter delovanja).

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Naše življenjsko zavarovanje, naš naravni kapital: strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020

Cilj 2

Do leta 2020 so ekosistemi in njihove storitve ohranjeni in izboljšani z vzpostavitvijo zelene infrastrukture in obnovitvijo vsaj 15 % poškodovanih ekosistemov.

Ukrep 5: Izboljšanje znanja o ekosistemih in njihovih storitvah v EU

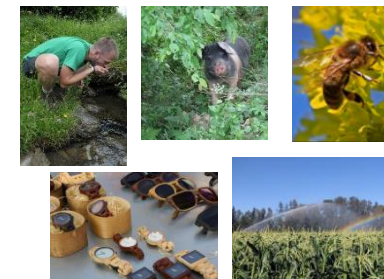
- 5) Države članice bodo s pomočjo Komisije do leta 2014 kartirale ter ocenile stanje ekosistemov in njihovih storitev na svojih nacionalnih ozemljih, ocenile ekonomsko vrednost takih storitev in spodbujale vključitev teh vrednosti v sisteme računovodstva ter poročanja na ravni EU in nacionalni ravni do leta 2020.

CICES - Common International Classification of Ecosystem Services

CICES klasifikacija		
Skupine	koda	ekosistemske storitve
OSKRBOVALNE STORITVE	ES1.1	kmetijski pridelki za hrano
	ES1.2	kultivirane rastline za material (npr. lan)
	ES1.3	kultivirane rastline za energijo (npr. oljčna ogrščica)
	ES1.4	reja živali in njihovi produkti za hrano
	ES1.5	reja živali za material (npr. usnje)
	ES1.6	reja živali za energijo (npr. bioplin)
	ES1.7	prosto živeče rastline za hrano (npr. gobe)
	ES1.8	prosto živeče rastline za material (npr. mah)
	ES1.9	prosto živeče rastline za energijo (npr. les)
	ES1.10	prosto živeče živali za hrano (npr. divjad)
	ES1.11	prosto živeče živali za material (npr. trofeje)
	ES1.12	prosto živeče živali za energijo (npr. vosek divjih čebel)
	ES1.13	živali, rastline in alge akvakultur
	ES1.14	genski material (npr. semenski sestoj)
	ES1.15	voda za pitje
	ES1.16	voda za drugo uporabo (npr. energija)
URAVNALNE STORITVE	ES2.1	bioremediacija/filtracija/shranjevanje onesnažil
	ES2.2	blaženje smradu
	ES2.3	blaženje hrupa
	ES2.4	blaženje vizualne degradacije okolja
	ES2.5	uravnavanje erozije tal
	ES2.6	vzdrževanje kroženja in pretoka vode ter varstvo pred poplavami
	ES2.7	varstvo pred vetrom
	ES2.8	varstvo pred požari
	ES2.9	opraševanje in raznos semenja
	ES2.10	ohranjanje habitatov in populacij pomembnih za razmnoževanje in zgodnji razvoj (npr. ketišča)
	ES2.11	zaviranje razvoja škodljivih organizmov in bolezni
	ES2.12	tvorjenje in sestava prsti
	ES2.13	vzdrževanje kemijskega stanja voda
	ES2.14	zmanjševanje koncentracije toplogrednih plinov (npr. ponor CO ₂)
	ES2.15	uravnavanje podnebja na lokalni in regionalni ravni (npr. tem.)
KULTURNE STORITVE	ES3.1	rekreacija in oddih
	ES3.2	znanstvena
	ES3.3	izobraževalna
	ES3.4	dediščinska, kulturna
	ES3.5	estetska
	ES3.6	simbolična
	ES3.7	sakralna in/ali verska
	ES3.8	intrinzična vrednost

Oskrbovalne storitve

- Hrana
- Voda za pitje
- Les kot material
- Genski material
- ...

Uravnalne storitve

- Filtracija odpadkov,
- Blaženje smradu, hrupa
- Uravnavanje erozije
- Varstvo pred poplavami
- ...

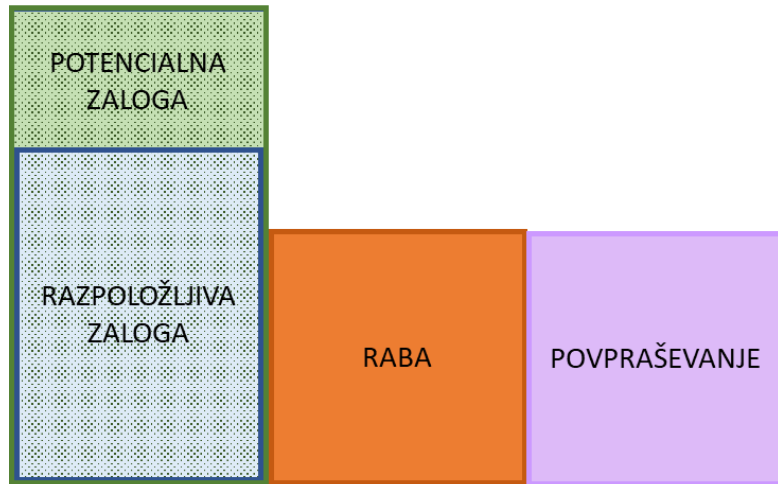

Kulturne storitve

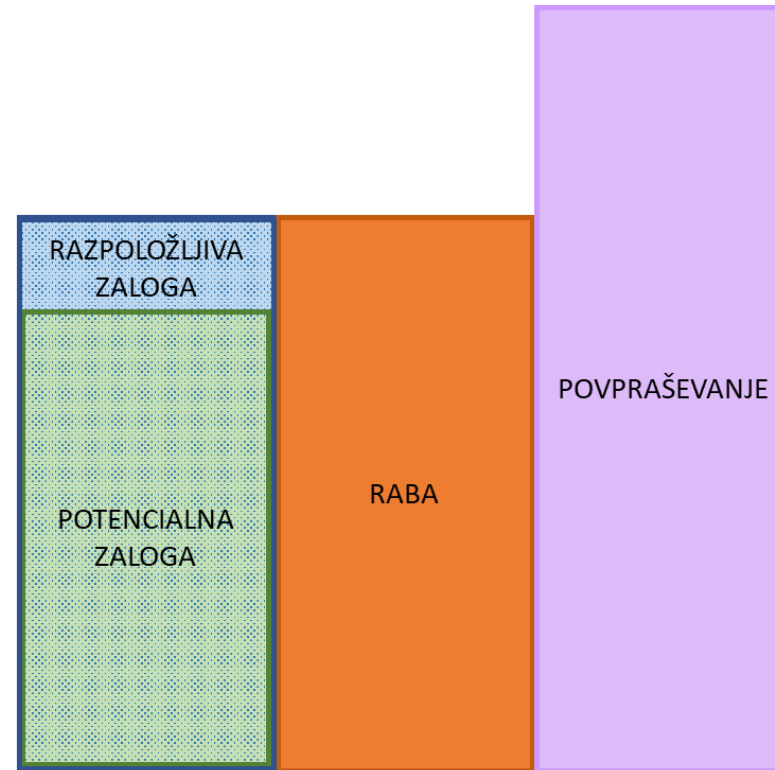
- Oddih, sprostitvev
- Rekreacija
- Znanstvena vrednost
- Izobraževanje
- ...

OCENJEVANJE ES

Primer 1: Trajnostna raba – raba ne presega razpoložljive zaloge. Ta predstavlja le del potencialne zaloge (npr. etat).

Primer 2: Netrajnostna raba – raba presega potencialno zalogo. Razpoložljiva zaloga je tako zaradi posegov človeka povečana (npr. gnojenje).

TIPOLOGIJA NPO

V DS2 bomo podrobneje preučili območja z **visoko stopnjo biotske raznovrstnosti** in območja **naravnih vrednot** v Sloveniji. Cilj tega bo oblikovati **tipologijo** naravovarstveno pomembnejših območij (zavarovana območja, območja Natura 2000, območja naravnih vrednot itd.) z **vidika prostorskih enot, ki zagotavljajo ES**.

Ukrepi varstva se izvajajo v pretežni meri na območjih, ki so opredeljena kot **naravovarstveno pomembnejša območja (NPO)**:

- **s statusom varovanih območij**

(NV, EPO, Natura 2000 ... prednostni HT, habitati zavarovanih vrst, območje vpliva NV)

- **s statusom zavarovanih območij**

(narodni, regijski ali krajinski park, naravni rezervat, strogi naravni rezervat ali naravni spomenik ter vplivna območja okoli zavarovanih območij)

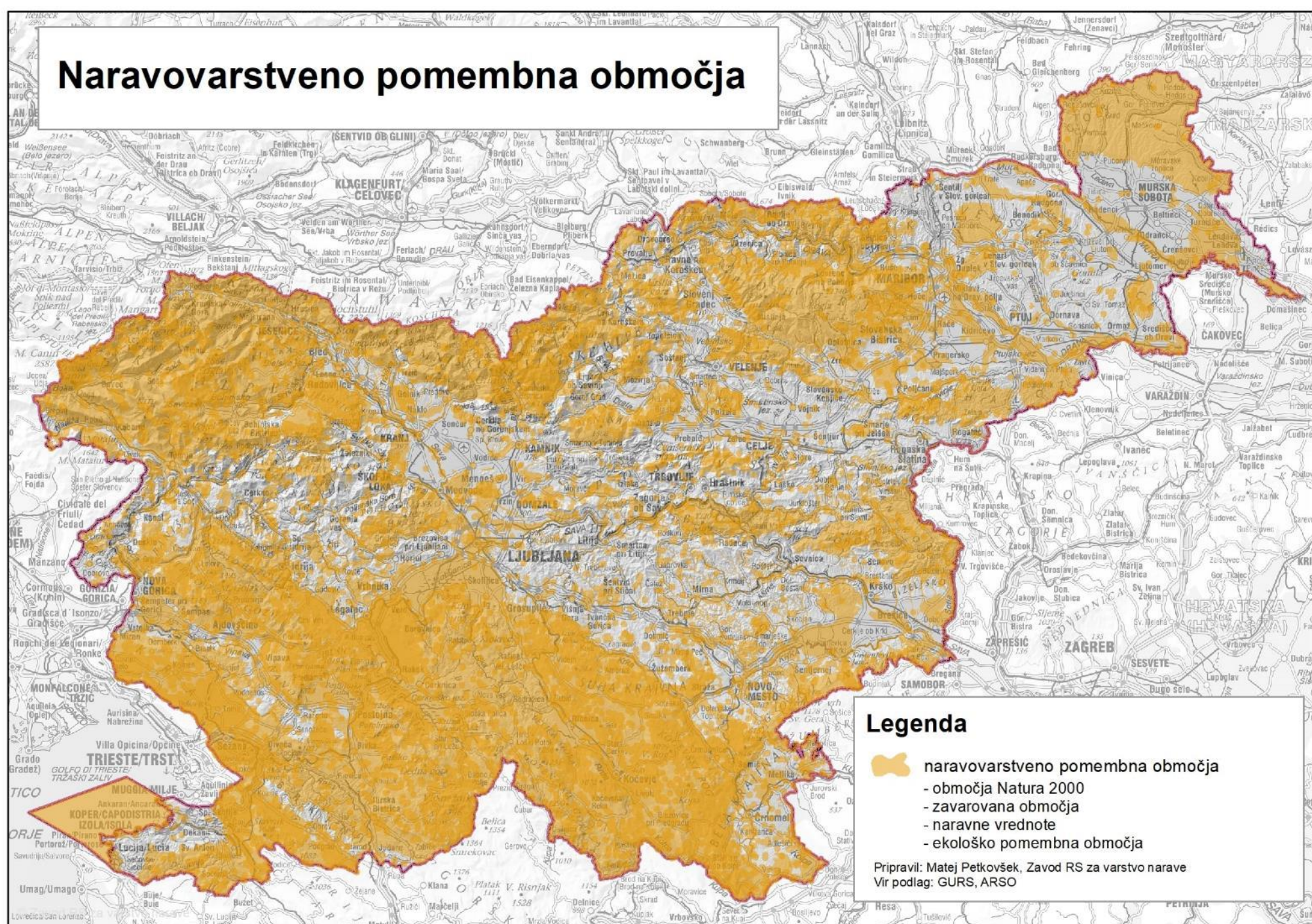
- **s statusom mednarodno varovanih območij** (Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine, Ramsarska konvencija) (Škocjanske jame, Sečoveljske soline, Cerknško jezero)

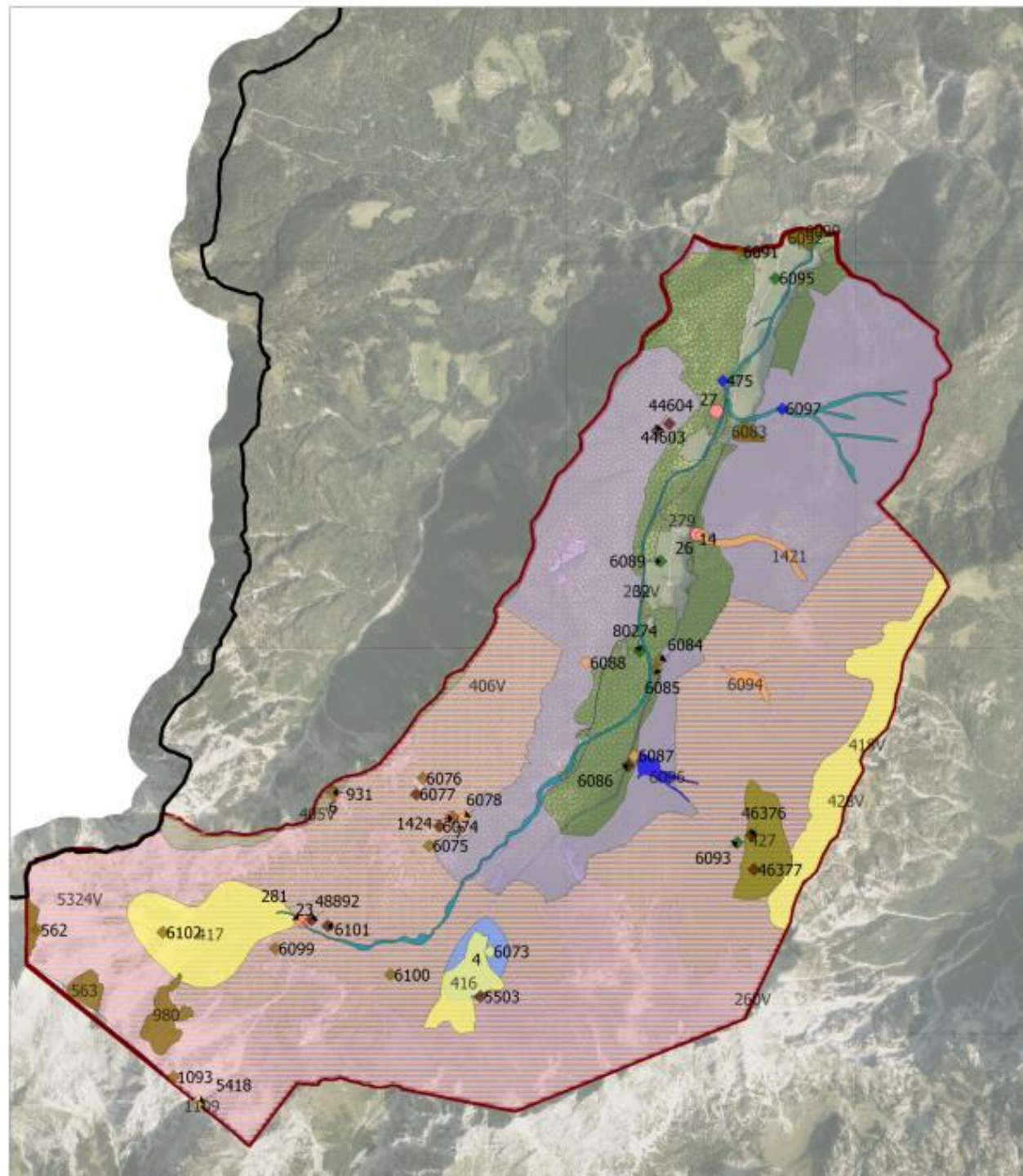
- **območja, kjer se načrtuje ustanovitev zavarovanih območij**

- **območja, kjer se pričakuje odkritja**

Posamezno območje lahko pridobi enega ali več varstvenih statusov, izjemoma **celo trojni varstveni status**, če del območja hkrati izpolnjuje strokovna merila za naravno vrednoto, ekološko pomembno območje in posebno varstveno območje. **Z ustanovitvijo zavarovanega območja kot ukrepom varstva pa lahko pridobi še četrtega.**

Naravovarstveno pomembna območja

Legenda

- Območje_KP Logarska dolina
- NaturaSPA Grintovci
- NaturaSAC Kamniško-Savinjske Alpe
- Zavarovana območja_točke
- 27 Izvir Črne (Savinja)
- 6 Matkovo okno
- 7 Okno v Luknji
- 23 Slap Savinja (Rinka)
- 26 Slapišče Palenk
- Ostala zavarovana območja
- 4 Melišče pod Planjavo
- 32 Savinja od izvira do Ljubnega
- 14 Soteska Palenka
- EPO Kamniško-Savinjske Alpe
- gozd

Naravne vrednote_območja_zvrsti

260V Brana - naravno okno 1	406V Logarska dolina
6092 Logar - polje balvanov	417 Okrešelj
563 Štajerska Rinka - konglomeratni stolp	416 Planjava - melišče
980 Menih	418V Strelovec - Krofička
534V Ravenska Kočna	6090 Jezera s pritoki
260V Robanov kot	6096 Sušica
6083 Vršaj pod Raskami	427 Klemenškova planina
6094 Iovec - niz slapov	428V Robanov kot - gozdni rezervat
279 Palenk - slapišče	269V Savinja s pritoki
1421 Palenk - soteska	405V Matkov kot
◆ Naravne vrednote_točke	

Naravne vrednote_zvrsti

6075 Brložniška čer	5418 Kotliči
6076 Brložniški dedec	6093 Klemenča jama - macesna
6099 Dedec s čepico	6095 Logarjeva lipa
6085 Iovec - polje balvanov	80274 Logarska dolina - brin
6091 Jezera - balvan	6089 Plesnikov brest
931 Matkovo okno	475 Črna - izvir
6084 Na razpotju - balvan	6097 Rastovski skok
1424 Okno v Luknji	6077 Brložniška votlina
562 Savinjsko sedlo - Križ - okno	46376 Jama nad Klemenčo kočjo
1093 Sod brez dna	48892 Jama pod slapom
6100 Za Ogradcem - okno	46377 Jama pri studencu
6102 Zaspani hriber - naravni okni	6101 Orlovo gnezdo - spodmol
6078 Brložnica - slapovi	5503 Rjava peč
281 Rinka	6086 Spodmol pod tunelom
6087 Slap pod tunelom	6074 Spodmol pri Luknji
6088 Slapova pod Zakronjem	44603 Spodnja Vranička zijalka
6073 Golica v kregdi	44604 Zgornja Vranička zijalka

Suzana Vurunič
 januar 2022
 projekt NatGuidES
 Vir: DTK, ARSO, podatki ZGS in
 ZRSVN

Hvala za vašo pozornost

